

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 42. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 14. september 2012
Tidspunkt: Kl. 10.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Benny Engelbrecht (S) næstformand, Sofie Carsten Nielsen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Finn Sørensen (EL), Claus Hjort Frederiksen (V), Pia Adelsteen (DF), Lene Espersen (KF)

Desuden deltog: Beskæftigelsesminister Mette Frederiksen

Næstformanden ledede mødet.

UDG Punkt 1. Rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 20. september 2012

FO Punkt 2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes eksponering for risici på grund af fysiske agenser (elektromagnetiske felter) (18. særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) ("EMF-direktivet") (første læsning)

– Generel indstilling

KOM (2011) 0348

KOM (2011) 0348 – bilag 3 (samlenotat side 2)

KOM (2011) 0348 – bilag 2 (henvendelse af 25/1-12 fra

Radiograf Rådet om MR-scanning)

Udvalgsmødereferater:

EUV alm. del (11) – bilag 557 (side 1429, senest behandlet i EUU 14/6-12)

EUV alm. del (11) – bilag 315 (side 271, behandlet i EUU 25/11-11)

Beskæftigelsesministeren: Jeg vil indledningsvis sige, at der er tale om en længere føljeton, som også min forgænger, som er til stede i lokalet, har været beskæftiget med. Jeg vil være ærlig og sige, at det er et direktiv af meget, meget teknisk karakter. Derfor må udvalget have mig undskyldt, hvis jeg ikke kan besvare alle spørgsmål af mere teknisk karakter. Så må jeg enten bede om bistand eller forsøge så godt jeg kan. Det er ikke sådan, jeg normalt indleder, idet jeg synes, man som minister skal kunne besvare spørgsmålene. Men det er et meget, meget teknisk direktiv, som jeg håber på, at vi kan håndtere i fællesskab.

Når jeg har bedt om at komme i udvalget i dag om EMF-direktivet – altså direktivet om elektronmagnetiske felter og bølger – er det fordi det er sat på dagsordenen for rådsmødet den 4. oktober til en generel indstilling, men det kan ikke udelukkes, at forhandlingerne reelt kan blive afsluttet på ambassadørniveau som led i

forberedelserne til rådsmødet. Derfor vil jeg gerne i dag bede om udvalgets opbakning til et forhandlingsoplæg allerede nu og ikke, når jeg som planlagt forelægger hele rådsmødedagsordenen på mødet i slutningen af september.

Jeg har ved tidligere lejligheder forelagt sagen til orientering, også da vi selv havde formandskabet, og jeg skal ikke lægge skjul på – som jeg sagde det før – at det er en teknisk sag, hvor vi stadig væk er i gang med at genforhandle det oprindelige EMF-direktiv om elektromagnetiske felter tilbage fra 2004.

I det kompromisforslag fra det cypriotiske formandskab, der nu skal behandles, er der indført en lempelse af grænseværdierne. Den lempelse sker på baggrund af ny videnskabelig viden og vurderinger. De grænseværdier, der ligger til grund, blev forhandlet under det danske formandskab. Når jeg siger nye videnskabelige vurderinger, er det vurderinger, om er kommet til efter det oprindelige direktiv. Det er ikke, fordi der mig bekendt er kommet noget nyt frem i løbet af de senest par uger. Det er noget, der har været undervejs igennem et stykke tid.

Det nye i forhold til direktivet fra 2004 er, at grænseværdierne i nogle særlige tilfælde vil kunne overskrides. Det kan de kun, hvis arbejdsgiveren kan bevise, at medarbejderne er beskyttet mod det, vi kalder helbredsrisici. Det gælder f.eks. ved brug af MR-skannere i sundhedssektoren. Det er det enkeltelement, som har været diskuteret allermest. Det har selvfølgelig været vigtigt for Danmark – og bør være vigtigt for Danmark – at de lempelser og undtagelser, som der lægges op til, ikke må betyde en lavere beskyttelse af vores lønmodtagere. Samtidig er det selvfølgelig vigtigt, at man skal kunne arbejde med MR-skannere på vores sygehuse. Jeg har i hvert fald endnu ikke mødt nogen, der har givet udtryk for, at vi kan drive vort sundhedsvæsen, hvis vi ikke kan bruge MR-skannere. Der er tale om en helt pragmatisk afvejning. Vi bliver nødt til at kunne drive vores sundhedsvæsen.

Det afgørende er selvfølgelig, at de EU-regler, der indføres, også kan bruges i praksis. Den kompromistekst, der ligger nu, synes vi i alt væsentligt imødekommer de danske synspunkter.

Hovedpunkterne i det nye direktivforslag er:

- En undtagelse fra direktivets grænseværdier i forbindelse med brug af MRI-udstyr i sundhedssektoren – stadig væk på betingelse af at arbejdsgiveren kan godtgøre, at arbejdstagerne stadig er beskyttet mod helbredsrisiko.
- Der er en mulighed for, at medlemslandene midlertidigt kan undtage specifikke aktiviteter fra direktivets grænseværdier, på betingelse af at det foregår under kontrollerede forhold, og at arbejdsgiveren kan godtgøre, at arbejdstagerne stadig er beskyttet mod helbredsrisici. Jeg er selv agtpågivende, når der bruges et begreb som "specifikke aktiviteter", idet det kan dække over mangt og meget. Som jeg forstår det, er denne betegnelse taget med for at tage højde for kommende forhold på arbejdsmarkedet, som man ikke kender til i dag. Det er klart, at det naturligvis må være et område, som vi følger tæt.
- En tilladelse til at anvende et tilsvarende eller mere specialiseret beskyttelsessystem i forhold til militæret. Denne bestemmelse skal gøre det muligt

f.eks. i stedet at anvende NATO's beskyttelsessystem, hvis der er tale om fælles militære operationer.

- Sidst men ikke mindst er der nogle gennemarbejdede tekniske bilag, som fastlægger nye aktions- og grænseværdier i overensstemmelse med den internationale viden og de internationale normer.

Det kompromisforslag, som har været lang tid undervejs, er sat på dagsordenen for rådsmødet den 4. oktober til vedtagelse af Rådets generelle indstilling. Først derefter går forhandlingerne i gang.

FO Det, jeg gerne vil bede om, er et forhandlingsmandat til at støtte den generelle indstilling.

Det er jo sådan, når Rådet skal tilrettelægge sin holdning, at vi også fra dansk side bliver nødt til at være fleksible. Forstået sådan at for at Rådet kan arbejde, må vi arbejde med kompromiser. Det gør vi i denne sag, som vi gør det i andre sager. Jeg synes, det er afgørende i forhold til kompromiset, at vi sikrer mod de kendte skadevirkninger af elektromagnetiske felter – kendte i forhold til den viden, som er tilgængelig i dag. Vi må i videst muligt omfang sikre mod eventuelle genevirkninger ved udsættelse for elektromagnetiske felter. Vi har efterstræbt en proportionalitet i forhold til, at beskyttelse af lønmodtagerne må være det vigtigste, men at de virksomheder, hvor der er elektromagnetiske felter, alligevel kan fungere. Som udvalget er bekendt med fra tidligere, er det ikke mindst skannerne i sundhedsvæsenet, som vi bliver nødt til at være opmærksom på.

Pia Adelsteen syntes også, der var tale om et meget teknisk forslag. Hun ville gerne have en præcisering af, hvad man forstod ved "specifikke aktiviteter".

I høringssvarene stiller LO spørgsmålstegn ved direktivets artikel 10 og 11, der indebærer adgang til at delegerer regelfastsættelsen til Kommissionen. Hun spurgte, hvad regeringens holdning er hertil.

Desuden har LO skrevet, at de finder beskyttelsesniveauerne i direktivet uigenemskuelige. Pia Adelsteen mente, det var et problem, hvis de, der skal bruge direktivet ude på arbejdspladserne, ikke kan gennemskue reglerne. Hun spurgte, om man har overvejet at gøre reglerne mere gennemskuelige.

Nikolaj Villumsen fandt, at spørgsmålet er, om man kommer til at åbne for meget op, selv om han erkendte, at det vil være et problem, hvis man ikke kan bruge MRI-skannere. Han heftede sig ved den sætning i notatet, som taler om "arbejder, som foregår under kontrollerede forhold", hvor grænseværdierne kan overskrides midlertidigt. Hvor midlertidigt er det, og hvad dækker "kontrollerede forhold" over?

Beskæftigelsesministeren svarede på Pia Adelsteens spørgsmål vedrørende Kommissionens beføjelser, at for det første er der en tidsbegrænsning på 5 år, og for det andet får Kommissionen kun adgang til at foretage tekniske ændringer. Den kan ændre aktionsværdierne, man kan ikke ændre grænseværdierne.

Beskæftigelsesministeren syntes, det var et retssikkerhedsmæssigt problem, at der er så meget i relation til EU-direktiver, som er så svært forståeligt. Når hun

som minister og når politikerne i Europaudvalget havde svært ved at forstå bestemmelserne, var der et problem. Vi prøver at få gjort grundlaget mere gennemskueligt og vil opfordre til, at man gør noget ud af formidlingen af direktivet. Man må huske på, at der er tale om et kompromis, og at der i direktivet er nogle højere beskyttelsesniveauer for elektromagnetiske felter, end der er i dag.

Selv om der ikke er videnskabeligt belæg for, at elektromagnetiske felter har langsigtede negative konsekvenser, kan de på kort sigt give gener, ligesom de kan give risiko for helbredet. Derfor skal vi have direktivet på plads, så vi kan beskytte de mennesker, der arbejder med svejsning eller med MR-skannere i sundhedssektoren.

Et direktiv, der har til formål at beskytte lønmodtagere i givne arbejdssituationer, skal kunne formidles på en sådan måde, at de mennesker, der arbejder på området, og de arbejdsgivere, der har arbejdsmiljøansvaret, kan læse direktivet. Derfor tog hun imod opfordringen til at gøre direktivet mere gennemskueligt.

Beskæftigelsesministeren svarede Nikolaj Villumsen vedrørende de arbejder, der foregår under kontrollerede former, at det rådgivende udvalg følger sagen, og at diskussionen ikke stopper her, men formuleringen er en del af kompromiset. Det har ikke været et dansk ønske.

I relation til spørgsmålet om, hvor megen elastik der er i ordet "midlertidig", så er der tale om helt konkrete overskridelser i helt konkrete situationer. Man må huske, at arbejdsgiveren stadig væk har ansvaret for, at overskridelsen af grænseværdierne ikke medfører, at der er helbredsmæssige risici.

Lene Espersen takkede beskæftigelsesministeren for præciseringen af, at der rent faktisk er tale om, at man hæver beskyttelsesniveauet. Det Konservative Folkeparti bakker derfor fuldt op om mandatet. Udfordringen har været, at vi har brug for MR-skannere.

Med hensyn til komplicerede direktiver er der to måder at gøre det på. Enten kan man lave et direktiv, som er meget teknisk, eller også kan man lave en rammelovgivning, som efterfølgende skal udmøntes af Kommissionen og kun kan forhindres, hvis der er et kvalificeret flertal i komiteen. Det er ikke så demokratisk. Så der er ulemper ved begge fremgangsmåder.

Lene Espersen bifaldt beskæftigelsesministerens ønske om at prøve at få gjort direktivet forståeligt for almindelige mennesker

Pia Adelsteen kunne også støtte forhandlingsoplægget. Hun ville gerne have præciseret, om forsvaret, som bl.a. arbejder med radar, er undtaget.

Nikolaj Villumsen spurgte, om der er en tidsbegrænsning på de delegerede retsakter, som LO er skeptisk over for.

Han bad beskæftigelsesministeren garantere, at det stort set kun blive MR-skannere, det kommer til at dreje sig om, og at der ikke lige pludselig dukker alt muligt andet op.

Beskæftigelsesministeren bekræftede over for Pia Adelsteen, at forsvaret er undtaget. Det skal ikke forstås sådan, at man i forsvaret kan gøre, hvad man vil,

men man kan bruge alternative systemer, f.eks. i forbindelse med fælles militære aktioner i NATO-regi.

Over for Nikolaj Villumsen bekræftede beskæftigelsesministeren, at de delegerede retsakter er begrænset til 5 år.

Hun kunne ikke præcis sige, hvilke andre områder der kan blive tale om. I forhandlingerne har man fokuseret på MR-skannere, militæret og svejsning. Hun gik ud fra, at kompromisteksten var blevet sådan, som den var, fordi man ikke kunne afvise, at der kan opstå andre arbejdssituationer, der har lige så vital betydning som MR-skannere. Men det er stadig væk arbejdsgiverens ansvar at sikre, at der ikke er tale om helbredsrisici. Vi må læne os op ad den eksisterende videnskabelige viden, men vi skal være agtpågivende, hvis ny viden bliver tilgængelig.

Næstformanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.